

Muzej otoka Brača u Škripu – izvješće za 2011.

1.SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Terensko istraživanje

Dana 25. listopada, 2011. ravnateljica Centra za kulturu Brač i kustosica Andrea Matoković potpisale su suglasnost Institutu za arheologiju da se u Muzeju otoka Brača pohrani arheološki materijal pronađen tijekom arheoloških radova (dokumentiranje postojećeg stanja i rekognosciranje) na arheološkom lokalitetu ville rustice na Bunjama kod Novog Sela na otoku Braču, u svrhu izdavanja odobrenja Konzervatorskog odjela u Splitu za izvođenje navedenih radova.

1.3. Darovanje

Dana 4. siječnja 2011., gospođa Josipa Nižetić (Močak) iz Pučišća darovala je Muzeju Otoka Brača u Škripu molitvenik *Zvončec nebeski ili Poziv k pobožnosti: molitvena knjižica za katolike obojega spol : s dodatkom Pobožnost putnika bl. djev. Mariji Bistričkoj. Winterberg;* New York: Katol. Nakladni zavod, tiskara knjiga i umjetnina J. Steinbrener, [1911.]. 432 str.: ilustr.; 12 cm.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Početkom srpnja oličeni su zidovi ulazne prostorije Muzeja otoka Brača i prostorije u kojoj je smještena arheološka zbirka u prizemlju, kao i velika dvorana na katu s izlošcima s kraja 19. i početka 20. stoljeća, te dio zida obuhvaćen vlagom u manjoj prostoriji koja predstavlja tradicionalnu kuhinju. Postupak je proveden kako bi se predmeti zaštitili od negativnog utjecaja vlage, te spriječio nastanak plijesni.

Prostorije muzeja se često provjetravaju, vitrine i podovi se redovito peru, a izlošci čiste.

2.4. Ostalo

Ožujak-travanj 2011. Dana 11. ožujka studiju «Akvarij» u Splitu predana su 23 fotografska negativa na staklenim pločama iz ostavštine Đure Nazora u vlasništvu Muzeja otoka Brača, kako bi se izradile fotografije u digitalnom obliku.

Dana 30. lipnja kupljene su galerijske šine te su postavljene duž zidova ulazne dvorane Muzeja otoka Brača koja služi kao prostor za postavljanje privremenih izložaba.

3. DOKUMENTACIJA / 6. STRUČNI RAD

3.1 Inventarna knjiga / 6.3 Revizija građe

Inventarna knjiga, koja se vodi u računalnom programu M++, trenutačno sadržava 2139 jedinica. Revizija građe se obavlja paralelno s inventarizacijom. Tijekom inventarizacije i revizije u Muzeju otoka Brača, došli smo do zaključka da je potrebno reorganizirati zbirke i okupiti pojedine predmete u nadređene smislene cjeline obilježene jednim inventarnim brojem, sastavljene od nekoliko komada. Suvišni inventarni brojevi će se otpisati. Sastavljen je popis zamjenskih muzejskih predmeta, kao što su replike, nacrti i preslike, koji će se izlučiti iz postojeće inventarne knjige i uključiti u posebnu pomoćnu muzejsku zbirku.

Dana 15. studenog 2011. Centar za kulturu Brač prijavio je arheološku i geološko-paleontološku zbirku za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za muzejske zbirke (Ur. br. 1/11 IP od 15. 11. 2011.).

Arheološka zbirka broji 337 predmeta, a podijeljena je na tri podzbirke:

- Podzbirka *Prapovijest* obuhvaća ulomke oruđa i keramičkog posuđa iz kamenog i brončanog doba nađene u špilji Kopačini kod Donjeg Humca i području Škripa, a broji 163 predmeta.
- Podzbirka *Antika* obuhvaća reljefe, žrtvenike, natpise i kamene ulomke nađene uglavnom na području Škripa i Splitske na prostoru rimskih kamenoloma; nekoliko primjeraka rimskog novca i ulomaka posuda, kao i amfore, čitave i u ulomcima nađene u bračkom akvatoriju. Podzbirka broji 83 predmeta.
- Podzbirku *Rano kršćanstvo* čine ostaci ranokršćanske umjetnosti 6. stoljeća, kao što su ulomci pluteja, stupića, zabata i oltarne menze, nađeni najvećim dijelom u uvali Lovrečini kod Postira. Podzbirka broji 91 predmet.

Gotovo svi predmeti su, kao dio stalnog postava, izloženi u prizemlju muzeja, u sjevernoj prostoriji, dok se tek jedan manji dio čuva u muzejskom spremištu.

Geološko-paleontološka zbirka broji 35 predmeta, a sastoji se od kostiju čovjeka, životinjskih kostiju, okamina te priljepaka nađenih uglavnom u špilji Kopačini kod Donjeg Humca. Nekoliko predmeta je izloženo u prizemlju muzejske zgrade, zajedno s predmetima iz arheološke zbirke, dok se ostali čuvaju u muzejskom spremištu.

Nakon revizijskog postupka i obrade građe u računalnom programu, ustanovljena je razlika u broju predmeta upisanih u stare rukopisne inventarne knjige (prethodni kustosi su neselektivno inventarizirali predmete koji nisu muzejska građa) sa stvarnim brojem predmeta u zbirkama. Primjerice, u geološko-paleontološkoj zbirci nalaze se ljudske kosti iz antičkog vremena čiju ulogu u muzejskom fundusu valja razmotriti. Što se tiče arheološke zbirke

(prapovijest i antika), postoji mnoštvo keramičkih ulomaka koji će se izuzeti iz muzejskog fundusa i uvrstiti u studijsku građu.

Stručno povjerenstvo Ministarstva kulture za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za muzejske i galerijske zbirke je na svojoj sjednici održanoj 21. studenog 2011. razmotrilo našu prijavu i dostavljenu dokumentaciju, uzevši u obzir naše obrazloženje o razlici u broju predmeta zbirki, te je predložilo donošenje rješenja za utvrđivanje svojstva kulturnog dobra za *Arheološku zbirku* i *Geološko-paleontološku zbirku* Muzeja otoka Brača (Klasa: 612-08/11-12/0010, Urbroj: 532-04-01-01/3-11-139).

Što se tiče preostale dvije muzejske zbirke, inventarizacija *etnografske zbirke* je pri kraju, dok kulturno-povijesnu zbirku treba u potpunosti reinventarizirati.

Reorganizacija inventarne knjige u računalnom programu M++ provodi se u skladu s uputama stručnjaka iz Muzejskog dokumentacijskog centra i Konzervatorskog odjela u Splitu.

Postupak inventarizacije provodi se u intervalima paralelno s revizijom, s obzirom na činjenicu da u Muzeju otoka Brača radi samo jedna djelatnica, kustosica, koja, među ostalim, obavlja i posao muzejskog vodiča u ovoj izuzetno posjećenoj kulturnoj ustanovi.

6. STRUČNI RAD

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem)

Kustosica Andrea Matoković sudjelovala je na simpoziju „Knjiga u muzeju“, održanom 5. i 6. listopada u muzeju „Mimara“ u Zagrebu, u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra. Kratkim je izlaganjem predstavila Muzej otoka Brača i ostavštinu Đure Nazora u njegovu vlasništvu. Naime, tijekom popisivanja knjižne građe koja se čuva u Muzeju otoka Brača u Škripu ispostavilo se da se ona može podijeliti u nekoliko tematskih cjelina koje je sabrao Đuro Nazor, nazvanih „Zbirka Vladimira Nazora“, „Bračka bibliografska zbirka“ i „Građa za monografije“. Kako je riječ o relativno nepoznatoj knjižnoj građi koja do sada nije bila istraživana, kustosica je odabrala „Bračku bibliografsku zbirku“ za temu svog diplomskog rada iz izvanrednog studija knjižničarstva. Primarna svrha rada bila je olakšati postupak inventarizacije građe i omogućiti njezinu aktualizaciju. Uz istraživanje puta knjižne građe od pišćeve ideje, preko ostvarenja do preuzimanja uloge muzejskog predmeta, rad je ujedno nastojao osvijetliti lik autora zbirke, Đure Nazora, te otkriti svrhu njegovog sakupljačkog djelovanja. „Bračka bibliografska zbirka“ obuhvaća djela pisaca koji su bili rodom Bračani ili su na neki drugi način bili povezani s Bračom, te rukopisnu i tiskanu građu o najvećem dalmatinskom otoku. Poštujući autorov izvorni koncept zbirke prema njegovim rukopisnim katalozima, u radu su analizirani forma i sadržaj bibliografskih jedinica

pronađenih u muzejskom fundusu. Knjižnu građu se nastojalo obraditi u odnosu na povijesni kontekst, te tako omogućiti njezinu buduću kvalitetnu prezentaciju i popularizaciju zaboravljenih bračkih autora. Spomenutoj zbirci Đuro Nazor je pridružio „Građu za biografiju”, podijeljenu u šest skupina (I. pisci; II. slikari; III. kipari i graditelji; IV. glazbenici; V. pjevači; VI. glumci), sastavljenu od rukopisnih bilježaka Đure Nazora, pisama s relevantnim podacima, fotografija i novinskih isječaka. Posebnu cjelinu čini hemeroteka posvećena Vladimiru Nazoru, stričeviću Đure Nazora.

6.8. Stručno usavršavanje

Ravnateljica Centra za kulturu Brač Jasna Damjanović i kustosica Muzeja otoka Brača andrea Matoković sudjelovale su na radionici koju je organizirao Muzejski dokumentacijski centar u svojem prostoru u suradnji s tvrtkom Link2 u petak 18. ožujka u 11 sati. Radionica za početnike u radu s računalnom bazom M++ obuhvaćala je upis podataka prilikom inventarizacije i katalogizacije muzejskih predmeta, upis i ispravljanje naziva, pretraživanje podataka te ispis podataka (ispis inventarne knjige, ispisi potrebni za registraciju zbirke, ispis i izvoz kataloških jedinica u Word i PDF oblik).

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Pomoć učenicima osnovnih i srednjih škola pri rješavanju zadataka vezanih uz kulturnu prošlost zavičaja i stručna pomoć studentima hrvatskog jezika i književnosti, arheologije i povijesti umjetnosti pri izradi seminarskih i diplomskih radova.

Centar za kulturu Brač uključio se u projekt *Mediterranske prehrane* Ministarstva kulture (Odjela za nematerijalnu kulturnu baštinu) i Instituta za etnologiju i folkloristiku. U etnografskom istraživanju stručnjaci spomenutog instituta ispituju tradicijsku prehranu u prošlosti i sadašnjosti, ritam dnevnih jela, njihovu strukturu, jelovnike godišnjih i životnih običaja te uzgoj određenih namirnica i njihov tretman tijekom godine. U sklopu terenskog istraživanja srednjodalmatinskih otoka Brača i Hvara, djelatnice Instituta za etnologiju i folkloristiku dr. sc. Melanija Belaj, prof. Marina Blagaić i mr. sc. Koraljka Kuzman Šlogar posjetile su Muzej otoka Brača, gdje su dobile dio potrebnih informacija, a suradnja će se i dalje nastaviti.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi

Naziv skupa: 16. kulturno-prosvjetna manifestacija „Nazorovi dani“

Tema: 135. obljetnica rođenja Vladimira Nazora i Milana Begovića

Vrijeme održavanja: 20. – 21. svibnja 2011.

Mjesto održavanja: Postira, otok Brač

Dana 20. svibnja, u sklopu 16. kulturno-prosvjetne manifestacije „Nazorovi dani“ održane u Postirama, kustosica Andrea Matoković je predstavila knjižnu ostavštinu Đure Nazora koja se čuva u Muzeju otoka Brača, s osobitim naglaskom na zbirku posvećenu Vladimiru Nazoru, te je dala kratak osvrt na odnos dvojice rođaka: učitelja Đure i književnika Vladimira.

<http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/12807-završeni-nazorovi-dani.html>

http://www.os-vnazora-postira.skole.hr/nazorovidani/Izvjesce_ND2011.pdf

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Sjeme Rasuto Vjetrom – izložba fotografija

Naziv izložbe: Sjeme rasuto vjetrom : portreti i pejzaži – Patagonija, Čile

Organizatori: Hrvatska matica iseljenika, Centar za kulturu Brač, Turistička zajednica grada Supetra

Mjesto održavanja i prostor: Muzej otoka Brača u Škripu

Vrijeme trajanja: 12. – 30. srpnja 2011.

Autori stručne koncepcije: Mirko Vukasović Morrison, Jorge Subiabre Matiacha

Autori likovnog postava: Mirko Vukasović Morrison, Jorge Subiabre Matiacha

Opseg: 30 fotografija

Web adrese: <http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/12973-sjeme-rasuto-vjetrom.html>

<http://www.matis.hr/vijesti.php?id=4110>

Vrsta: umjetnička, informativna, skupna, pokretna

Tema: Portreti potomaka hrvatskih iseljenika u Čileu i pejzaži Patagonije

Korisnici: stanovnici otoka Brača i šira publika

Autori izložbe: MIRKO VUKASOVIĆ MORRISON i JORGE SUBIABRE MATIACHA
Otvorenje izložbe: Utorak, 12. srpnja u Muzeju otoka Brača u Škripu u 21 sat

O AUTORIMA

Mirko Vukasović Morrison

Dizajner, ilustrator i fotograf. Rođen je u čileanskoj Patagoniji i do svoje šeste godine živio je u Ognjenoj zemlji, okružen vrlo čvrstom obiteljskom tradicijom poštovanja i ljubavi prema prirodi, okolišu i jednostavnom životu koji jedino priroda može pružiti. Kao grafički dizajner, bio je uključen u web i uredničke projekte, poput zajedničkog rada sa slavnim snimateljem prirode Claudijem Almarzom i dobitnikom čileanske nagrade za grafiku „Aravco“. Radi kao ilustrator, dizajner i koautor na djelu koje je rezultiralo nekolicinom tiskanih publikacija. Ova izložba fotografija usmjerena je na njegove slike prirode, koje predstavljaju novi i inovativni pogled na obična i neistražena mjesta čileanske Patagonije, mjesta koja su postala domom stotinama hrvatskih useljenika.

Jorge Subiabre Matiacha

Grafički dizajner, fotograf i pisac. Svoju prvu priču napisao je u časopisu World Wide School, Auckland, Novi Zeland, u zimi 2008. godine. Njegova prva izložba fotografija pod nazivom „Jesen u gradu jedara“, u veljači 2009., sadržavala je dvadeset slika Aucklanda (Novi Zeland). Fotografije su bile izložene mjesec dana u Pokrajinskom muzeju Magellanesa, u njegovom rodnom gradu Punta Arenasu (Čile). U lipnju iste godine pobijedio je na natjecanju Nacionalnog vijeća za kulturu i umjetnost FONDART s knjigom „Heullas y rastros de Croatas en Punta Arenas“ (Otisci i tragovi Hrvata u Punta Arenasu), koja sadrži 64 crno-bijela portreta potomaka prvih hrvatskih useljenika koji su došli živjeti u grad Punta Arenas. Na izložbi „Sjeme rasuto vjetrom“ bilo je prikazano i petnaest portreta potomaka Hrvata koji su prvi stigli u čileansku Patagoniju (Ognjena zemlja, Ultima Esperanza, Isla Navarino, Puerto Natales, Puerto Williams, Cerro Sombrero, Porvenir, etc.). To je zbirka fotografija koje prikazuju jedan od najvećih migracijskih pokreta u prvome desetljeću 20. stoljeća, onaj koji je zauvijek promijenio povijest i tradiciju jednog od najslabije nastanjenijih i najudaljenijih dijelova svijeta. Ovih petnaest slika prikazuje prostranstvo i surov krajolik čileanske Patagonije, kao i neka udaljena mjesta koja su nekada bila – i još uvijek jesu – novi dom za mnoge Hrvate koji su odlučili napustiti sve što su imali u potrazi za boljom budućnošću. Ovo je skroman doprinos zemlji i ljudima koji još uvijek imaju hrabrosti raditi i živjeti tamo gdje vjetar i snijeg tjednima pa i mjesecima bivaju njihovim jedinim društvom.

O IZLOŽBI

Pejzaži, portreti

Serijske fotografije mladih čileanskih autora skreću pozornost na sebe svojom izuzetnom likovnom kulturom, autorskom osebujnošću i spojem takozvane duše fotoaparata i zova suvremene umjetnosti. I u pejzažima i u portretima prepoznajemo neraskidivu povezanost dokumentarnog i likovnog stvaralaštva sadržanom prije svega u formalnim kvalitetama: u skladu, u odabiru motiva i kuta snimanja, te znalačkom odabiru izražajnih sredstava. U pejzažima gotovo kao da osjećamo taj prislan i intiman odnos s prirodom koji autor ostvaruje s njom. U njima uvidamo autorove emocije koje je doživio u susretu s duhom prirode u trenutku snimanja, razumijemo osjećaje koje je oslobodio na način na koji je i priroda njega oslobodila. Kod portreta je pak misao vodilja nešto drugačija. Oko njih je obavijena posebna poetika priče koja stoji iza ponosnih i nasmiješenih lica. Naglašenom osobnom optikom vodeći računa o kompozicijskoj ravnoteži autor bilježi vedra lica potomaka Hrvata iseljenih u jedan od najudaljenijih dijelova svijeta, Patagoniju. Upravo ih na taj način, putem medija fotografije, vraća na trenutak u rodnu domovinu, domovinu u koju se neki nikada neće vratiti, ostvarujući tako ideju jednog malog umjetničkog djela.

Autori su mladi čileanski umjetnici hrvatskog podrijetla. Iako su obojica rođeni i živjeli u Punta Arenasu, upoznali su se upravo u Hrvatskoj u koju su došli prošle jeseni s namjerom da upoznaju zemlju svojih predaka. Vukasovićev djed u Čile je došao 1930. iz rodni Kučića kraj Omiša, a Jorgeov pradjed Tomo Matijaca rođen je u Kaštel Lukšiću otkud je 1903. godine otišao u Punta Arenas.

Naši su doseljenici, pretežito Dalmatinci, u to vrijeme radili teške fizičke poslove i sudjelovali u gradnji cesta u tada divljem i nepristupačnom kraju. Usprkos teškoćama, Hrvati u Čileu svojoj su djeci omogućavali dobro školovanje tako da su već u drugom naraštaju Hrvati počeli zauzimati visoke položaje u čileanskom društvu.

U želji da ispita svoje hrvatsko podrijetlo Jorge Subiabre Matiacha proputovao je cijelu Patagoniju, bilježio životne priče tamnošnjih Hrvata radeći njihove fotografske portrete. Istovremeno, Mirko Vukasović Morrison, kao zaljubljenik u prirodu, obilazio je ovu regiju južnog Čilea snimajući motive krajolika i prirodne fenomene. Upoznavši se na tečaju hrvatskog jezika u Zagrebu, zaključili su kako se njihove slike odlično nadopunjuju i uz pomoć Hrvatske matice iseljenika, odlučili postaviti izložbu "Sjeme rasuto vjetrom – pejzaži i portreti čileanske Patagonije".

Prilikom otvorenja izložbe „Sjeme rasuto vjetrom” u Muzeju otoka Brača, prigodne poklone našim Čileancima uručili su gradonačelnik Supetra Dinko Hrzić i ravnateljica Narodne

knjižnice Supetar Gita Dragičević, a stvaralaštvo mladih umjetnika predstavila je Nives Antoljak iz Hrvatske matice iseljenika iz Zagreba. Izložbu je otvorila Jasna Damjanović, ravnateljica Centra za kulturu Brač, koji je uz Turističku zajednicu grada Supetra i Hrvatsku maticu iseljenika iz Zagreba, organizator izložbe. U programu su sudjelovali članovi Bračkog folklornog društva „Ciciljona“ iz Supetra koji su u izveli splet bračkih plesova, te u iznimno emotivnoj atmosferi ljetne večeri u Škripu osobito iznenadili Jorgea Matiachu čestitajući mu rođendan.

Izložba „Sjeme rasuto vjetrom“ u Muzeju otoka Brača mogla se razgledati do 30. srpnja 2011. godine.

„Bračke crkvice i kapelice“ – izložba fotografija Wolfganga Wosolsobe

Naziv izložbe: Bračke crkvice i kapelice

Organizatori: Centar za kulturu Brač, Turistička zajednica grada Supetra

Mjesto održavanja i prostor: Muzej otoka Brača u Škripu

Vrijeme trajanja: 16. – 31. kolovoza 2011.

Autori stručne koncepcije: Wolfgang Wosolsobe, Jasna Damjanović, Andrea Matoković

Autori likovnog postava: Wolfgang Wosolsobe

Opseg: 23 fotografije

Web adresa: <http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/13113-qbracke-crkvice-i-kapeliceq-u-skripu.html>

Vrsta: informativna, skupna, pokretna

Tema: Bračke crkvice i kapelice

Korisnici: stanovnici otoka Brača i šira publika

U utorak, 16. kolovoza, s početkom u 20,30 sati u Muzeju otoka Brača u Škripu u organizaciji Centra za kulturu Brač i Turističke zajednice grada Supetra otvorena je izložba fotografija Wolfganga Wosolsobe - „Bračke crkvice i kapelice“. Izložbu su otvorile kustosica Andrea Matoković i ravnateljica Centra za kulturu Brač Jasna Damjanović, a o autoru je govorila Ranka Saračević-Würth, glavna konzervatorica za pokretna kulturna dobra Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture RH. U programu su sudjelovali Bračko folklorno društvo „Ciciljona“ i tamburaški sastav „Supetar“. Otvorenje izložbe bio je dio programa „Supetarskog lita“ uoči proslave blagdana sv. Jelene, zaštitnice Škripa (18. kolovoza). Autor izložbe je vjerni prijatelj Hrvatske i zaljubljenik u Brač Wolfgang Wosolsobe, vojni predstavnik pri Europskoj Uniji i NATO-u u Bruxellesu.

Iako je izložba trebala trajati do 31. kolovoza 2011., zbog velikog zanimanja posjetitelja produžena je do daljnjega.

O AUTORU

Wolfgang Wosolsobe

Rođen 1955. godine u Beču u Austriji, izabrao je vojnu karijeru u austrijskim vojnim snagama. Ovaj izbor profesije donio mu je brojne međunarodne dužnosti; trenutno obavlja dužnost vojnog predstavnika pri Europskoj Uniji i NATO-u u Bruxellesu. Kao vjerni prijatelj Hrvatske, otkrio je otok Brač prije nekoliko godina zahvaljujući dragim hrvatskim prijateljima. Sasvim je slučajno naišao na prizor jedne od starih kapelica okupane svjetlošću zalazećeg sunca, što je bilo dovoljno da ih poželi otkriti sve ili barem onoliko koliko je to bilo moguće. Sljedeća dva ljeta iskoristio je svoj boravak na otoku kako bi kamerom zabilježio sve kapelice, po mogućnosti u zagasito žutoj nijansi kasnog poslijepodneva. Nije se radilo isključivo o strasti fotografiranja, nego i o uzbuđenju prolaska kroz podivljalu šikaru da bi se konačno našao pred ovim stoljetnim svjedocima povijesti i vjere, napornog rada i radosnog nadanja brojnih generacija. Fotografije pedesetak kapelica i crkvica rezultat su ovog strastvenog traganja. Bilježenje krajolika, stabala i arhitekture sve više je postajalo sastavnim dijelom njegovih putovanja. Većinu ovoga duguje svom djedu, vrsnom amaterskom fotografu i svom ocu, arhitektu.

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1 Tiskovine

Tiskanje plakata i pozivnica za „Vilinsku noć“ u Škripu u sklopu manifestacije „Noć muzeja“, 28. siječnja 2011.

Tiskanje plakata i deplijana za izložbu „Sjeme rasuto vjetrom : portreti i pejzaži – Patagonija, Čile“, 12. – 30. srpnja 2011.

Tiskanje plakata i deplijana za izložbu „Bračke crkvice i kapelice“, 16. – 31. kolovoza 2011.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1 Vodstva

Omogućeno je organizirano vodstvo za građanstvo, prilagođeno dobnim skupinama i interesima posjetitelja. Vođeni smo idejom da bi muzej posjetiteljima trebao biti polazišna točka u upoznavanju povijesti, kulture i prirodnih osnova otoka Brača. Trudimo se kroz priču udahnuti život nijemim muzejskim predmetima i učiniti ih dijelovima slagalice, koja će dati

cjelovitu sliku o najvećem dalmatinskom otoku. Ciljana publika nisu isključivo strani turisti, koji kroz razgovor o Braču žele saznati nešto više i o hrvatskoj povijesti općenito, nego i hrvatski građani, uključujući i same Bračane, koji žele osvježiti znanje o zavičaju. U vođenju nastojimo biti informativni i zanimljivi, jer nam je namjera educirati posjetitelje i istovremeno im priuštiti kvalitetnu zabavu. I ove godine muzej su posjetili članovi društava umirovljenika i različitih udruga humanitarnog karaktera, kao što su Liga protiv raka, udruge tjelesnih invalida i dobrovoljni darovatelji krvi. Od brojnih posjetitelja izdvajamo sestre Kćeri Božje ljubavi iz Brazila, koje su u rujnu, na putu prema Sarajevu gdje su sudjelovale u slavlju beatifikacije Drinskih mučenica, odlučile posjetiti otok Brač. Naime, osnivačica njihove južnobrazilske i sjevernobrazilske provincije, s. Teresina Werner, prethodno je djelovala u Supetru na otoku Braču.

Posebna pažnja se posvećuje vođenju predškolskih i školskih grupa. Godine 2011. muzej su posjetile brojne organizirane skupine profesora i učenika hrvatskih osnovnih i srednjih škola, kao i sveučilišnih profesora i studenata na studijskom putovanju (profesori i studenti geografije Sveučilišta u Zadru, profesori i studenti hrvatskog jezika i književnosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu).

11.4 Ostalo

Sudionici manifestacija održanih na Braču i povlašteni posjetitelji

U organizaciji Udruge turističkih vodiča iz Splita i domaćina, Turističke zajednice grada Supetra, u subotu, 2. travnja 2011., održano je jednodnevno studijsko putovanje članova udruge na kojem je predstavljena turistička ponuda grada Supetra i otoka Brača. Tridesetak profesionalnih turističkih vodiča koji, osim turističkih vođenja po Gradu Splitu, često s grupama turista posjećuju i Brač, imalo je priliku uživati u obilasku nekih od najznačajnijih kulturnih i turističkih punktova na otoku.

Na programu obilaska našli su se Muzej otoka Brača u Škripu, u Nerežišćima crkvice sv. Petra, stepenište i župna crkva, zatim Donji Humac, najviši vrh otoka Brača Vidova Gora, Pražnica, Pučišća, Lovrečina, Dol te povijesna jezgra grada Supetra.

<http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/12630-udruga-turistikih-vodia-splita-na-brau.html>

Šesti Međunarodni kulinarski festival „Biser mora“ 2011,

13. - 17. travnja 2011.

U razdoblju od 13. do 17. travnja u Supetru u organizaciji Saveza kuhara iz mediteranskih i europskih regija iz Splita, suorganizaciji grada Supetra, Turističke zajednice grada Supetra, Svpetrvs hotela, te pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske, Ministarstva turizma i Splitsko – dalmatinske županije održan je šesti Međunarodni kulinarski festival „Biser mora“, na kojem su sudjelovali kuhari iz Hrvatske, BiH, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Italije, Slovenije, Češke, Austrije, Rumunjske, Turske, Ukrajine, Latvije, Moldavije, Albanije, Saudijske Arabije i Rusije. Uz bračke restorane kao domaćine, u veliku kulinarsku manifestaciju i ove se godine uključio Centar za kulturu Brač. Kustosica Andrea Matoković predstavila je Muzej otoka Brača gledateljima Makedonske radiotelevizije u razgovoru snimljenom 14. travnja, a u sklopu festivalskog programa naš muzej su posjetili predstavnici tvrtke „Kotanyi“, kao važni sponzori ovogodišnjeg „Bisera mora“. Posljednjeg dana posvećenog otoku Braču, u nedjelju 17. travnja, stotinjak sudionika festivala, na putu prema Gožulu na bračkoj visoravni, organizirano je posjetilo Muzej otoka Brača, upoznavajući se s kulturnom prošalošću otoka.

Državno i međunarodno natjecanje učenika ugostiteljsko-turističkih škola Gastro 2011.

17. – 20. travnja

U okviru programa Državnog i međunarodnog natjecanja učenika ugostiteljsko-turističkih škola održanog u Supetru od 17. do 20. travnja, nekoliko skupina sudionika posjetilo je Muzej otoka Brača, među kojima izdvajamo nastavnike Turističko-ugostiteljske škole Split kao organizatore manifestacije.

Grad Supetar je sredinom srpnja bio domaćin *folklornoj skupini „Hrvatska jeka“* iz čileanskog grada Antofagaste. Riječ je o tridesetak Čileanaca hrvatskog podrijetla (poslovnih ljudi, učitelja, inženjera, doktora, računovođa...), od kojih mnogi potječu upravo sa Brača. Organizator njihova dolaska bila je Hrvatska matica iseljenika. U Galeriji „Ivan Rendić“ u Supetru dobrodošlicu su im poželjeli zamjenik gradonačelnika dr. Milan Glavaški, ravnateljica Narodne knjižnice Gita Dragičević i ravnateljica Centra za kulturu Brač Jasna Damjanović, koji su ih ukratko upoznali s kulturnim i povijesnim činjenicama vezanim za otok Brač, a osobito onih iz vremena iseljavanja Bračana u zemlje Južne Amerike. Obilazak Brača čileanski Hrvati su 18. srpnja započeli posjetom Muzeja otoka Brača u Škripu.

Posebna događanja

Noć muzeja

Muzej otoka Brača je 28. siječnja 2011. prvi put sudjelovao u međunarodnoj manifestaciji „Noći muzeja“. Program manifestacije u našoj muzejskoj ustanovi bio je nadahnut bračkim legendama o vilama. Organizator „Vilinske noći“ bio je Centar za kulturu Brač, a suorganizator Turistička zajednica grada Supetra. Priča o mitološkim djevojkama u Škripu započela je u blizini muzeja, na Petanovića gumnu, gdje su se po predaji okupljale vile, uz ambijentalnu glazbu koju je za ovu prigodu skladao splitski glazbenik Miki Nopling. Vile iz plesne skupine „Renata“ zaplesale su svoj ples oko stoljetnog stabla lipa i velikoga ognja, a potom krenule kroz noć, vodeći posjetitelje putem osvijetljenim vilinskim putokazima uz zidine dvorca Cerinić sve do Muzeja otoka Brača. U mističnoj atmosferi na prvome katu muzeja posjetitelje je dočekala kustosica Andrea Matoković, svoje originalne priče o vilama tamo su kazivala djeca iz osnovne škole Pučišća (Kristina Bartl: „*Eko vila*“, Jelica Šušnjarić: „*Dižgracija*“, Lea Mihaić: „*Čobon Onte i vile vodarice*“, Srđan Eterović: „*U Ričansken duocu*“, Ante Eterović: „*Jure i vila*“, Duje Novaković: „*Na Bračuti*“, Stipe Kaštelan: „*Nevoja u Slatinima*“, Nikola Martinić: „*Zodiva na Marinon njivi*“), a svoj su ples otplesale i malene vile iz Bola. Vilinska kazivanja s radošću i iščekivanjem pratila su djeca umotana u dekice na drvenome muzejskom podu. Posjetitelji su mogli pogledati izložbu likovnih radova i staklenki oslikanih na temu vila i vilenjaka koju su pripremili djeca iz vrtića i osnovnih škola iz Supetra i Selaca. Muzejska noć u Škripu nastavila se pjesmom klapa „Alegrija“, „Morbin“ i „Pupe“ te vilinskom gozdom.

Na vilinskom jelovniku našao se specijalni kruh sa maslinovim uljem i originalna torta „hrapoćuša“ koju su pripremili članovi Udruge Hrapoćuša iz Dola, vilinska torta koju su ispekla djeca iz učeničke zadruge osnovne škole „Vladimira Nazora“ iz Postira, medenjaci s baštinskim motivima (specijalitet djece iz Pučišća), pršurate i drugi brački kolačići koje su po tradicionalnim recepturama pripremale žene iz Škripa. Poslužen je topli čaj, bomboni poduzeća „Aquarius“ i napitak od ljekovitih trava. Stalni muzejski postav Zavičajnog bračkog muzeja ove se večeri mogao razgledati uz stručno vodstvo. Muzej u Škripu, u kojemu živi oko 150 stanovnika, posjetilo je oko 560 ljudi, a u programu „Vilinske noći“ bilo je uključeno preko stotinu sudionika iz svih bračkih mjesta (plesne skupine, recitatori, djeca, nastavnici i odgojitelji koji su pripremali izložbu i kolačiće, članovi udruga za očuvanje baštine, domaćice iz Škripa, klapski pjevači, vatrogasci koji su brinuli o vatri oko koje su plesale vile).

Na plakatu i pozivnici „Vilinske noći“ našla se slika „Bračka vila“ akademske slikarice Ana Marije Botteri Peruzović. Popratni tekst, objavljen u programskoj knjižici „Noći muzeja 2011.“ Hrvatskog muzejskog društva glasilo je: „*Brač, taj mali kontinent, na kojem se sa svakom prijeđenom miljom mijenja krajolik, a ponekad čak i godišnje doba, mitsko je obitavalište marljivih i štedljivih Bračana, ali i ostalih fantastičnih stvorenja. Neka od njih su vile, koje su se prema drevnim očevicima, čije svjedočenje prenose njihovi potomci, nekoć sastajale i na gumnu u Škripu. Potaknuti predajom, pokušat ćemo ih probuditi iz stoljetnog sna lepršavim plesom malih vila iz plesnog studija 'Renata' i prizvati ih u vaše sjećanje maštovitim pripovijetkama učenika bračkih osnovnih škola. Kako je u pričama nakon čudesnog plesa obavezno slijedilo blagovanje vilinskog kruha i mi smo odlučili okrijepiti naše posjetitelje skromnom gozdom u Muzeju otoka Brača u Škripu. U muzeju će posjetitelji, među ostalim, vidjeti vile pretvorene u kamen i drvo. Očarat će ih rimske nimfe i brodske pulene zagonetnog pogleda. Tko zna, možda miris tradicionalnih bračkih pršurata privuče i kojeg macića, čija su omiljena hrana... Ali to je već druga priča.*“

Festival čakavske riči, 27. – 28. kolovoza 2011.

<http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/13178-cakavska-ric-u-skripu.html>

http://www.mojotokvis.com/index.php?option=com_content&view=article&id=999:braki-akavii-i-komiki-akavac-fiamengo&catid=34:aktualno&Itemid=81

Posljednjeg vikenda u kolovozu u Muzeju otoka Brača u Škripu održan je drugi Festival čakavske riči „Štefe Pulišelić“. Nakon što je Turistička zajednica grada Supetra protekle zime organizirala natječaj za autorske pjesničke radove na čakavštini na koji je pristiglo više od 50 radova, tročlano povjerenstvo u sastavu dr. sc. Lucije Puljak, prof. Gite Dragičević i Tonijele Martinić odabralo je 28 radova kasnije objavljenih u knjižici festivala „Jošće žive čakavsko besida“.

Festival je otvoren u subotu, 27. kolovoza u 20,30 sati u dvorištu muzeja, sjećanjem na Stjepana Pulišelića, uprizorenjem njegove čuvene „Svađe“ i recitacijama koje su izveli mali Škripljani; Tereza Jozić, Antea Tonšić, Ana Salamunović, Paul Tonšić, Mirena Derado i Liana Derado. Na „Večeri novih autora“ odzvanjali su čakavski stihovi Pjera Mirića, Magdalene Senjković, Zorane Petković, Ivone Džimbeg, Dragane Eterović, Jozice Plastić, Ketii Nižetić, Ivane Eterović, Tanje Jerković, Ivane Goić, Andrije Petkovića, Nikoline Drpić, Loris Bulić, Sare Ursić, Meri Mošić, Silvije Nižetić i Meri Carević.

Stihove su nadahnuto interpretirale Lucija Puljak, Gita Dragičević, Katarina Drpić, Vesna Martinić, Tonijela Marinelić, Ivona Džimbeg i Magdalena Senjković.

Druga je festivalska večer, u nedjelju 28. kolovoza, bila posvećena Jakši Fiamengu, velikom hrvatskom pjesniku čije je stvaralaštvo uvelike određeno upravo pripadnošću mediteranskom podneblju. U nekima od svojih djela Fiamengo je opjevao i otok Brač kojemu je došao u pohode, a njegova je gošća bila mlada umjetnica Artemija Stanić. Artemija je svoj glazbeni album prvijenac posvetila upravo stihovima Jakše Fiamenga, a svojom je vokalnom izvedbom i neposrednošću u pratnji klavijaturista Tea Martinovića oduševila sve prisutne. Na nesvakidašnjoj pozornici iza bračkog muzeja Fiamengo je podsjetio na stvaralaštvo Stjepana Pulišelića, a potom nas je svojim stihovima uveo u čaroban svijet čakavice rodne mu Komiže. Moderatorice večeri prof. Gita Dragičević, i dr. sc. Lucija Puljak istaknule su važnost očuvanja čakavske riječi koju Fiamengo njeguje na najljepši mogući način. Festival čakavske riči u Muzeju otoka Brača organizirali su Turistička zajednica grada Supetra, Centar za kulturu Brač i Narodna knjižnica u Supetru pod pokroviteljstvom Splitsko – dalmatinske županije i grada Supetra.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.2 Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Vilinska noć

26. siječnja 17 : 00 Vijesti	Nova TV
19 : 00 Dnevnik	Nova TV
28. siječnja 19 : 15 Dnevnik	Nova TV
23 : 00 Vijesti iz kulture	HTV 1

29. siječnja 19 : 30 Dnevnik HTV 1

20'46" – 22'36" Prilog o „Noći muzeja“ u Hrvatskoj; 21'18" Škrip

Siječanj 2011. Prilozi o „Noći muzeja“ na Radio Splitu i Radio Braču

14. travnja Snimanje razgovora s kustosicom za Makedonsku radioteleviziju

Srpanj 2011. Prilozi o izložbi „Sjeme rasuto vjetrom” na Radio Splitu

25. kolovoza 21 : 10 emisija „Boje turizma“, HTV 1 (08' 05" – 09'50" Prilog o Škripu)

U sklopu reportaže o Braču prikazan je razgovor s Jasnom Damjanović, ravnateljicom Centra za kulturu Brač, snimljen 18. kolovoza 2011. u Škripu. Ravnateljica je kratko predstavila

Muzej otoka Braća, s naglaskom na netom otvorenu izložbu fotografija Wolfganga Wosolsobea.

[http://www.hrt.hr/index.php?id=en&tx_ttnews\[cat\]=431&cHash=bc8a0205b5](http://www.hrt.hr/index.php?id=en&tx_ttnews[cat]=431&cHash=bc8a0205b5)

12.7 Ostalo

Vilinska noć

<http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/12383-qvilinska-noc-u-skripuq-hit-qnoci-muzejaq.html>

<http://www.nacional.hr/clanak/100607/u-noci-muzeja-vise-od-60-gradova-i-150-muzeja>

http://www.knjiznicasupetar.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=75:vilinska-no&catid=3:zanimljivosti&Itemid=15

<http://www.vecernji.hr/kultura/sova-vas-zove-vecerasnju-noc-muzeja-diljem-hrvatske-clanak-245334>

<http://www.vecernji.hr/kultura/zagrepcani-se-muzejima-uvjerali-da-je-njihov-grad-velegrad-clanak-245831>

<http://www.vecernji.hr/kultura/rekordnih-314-659-posjetitelja-noci-muzeja-2011-diljem-hrvatske-clanak-245923>

http://www.hrmud.hr/vijest/veliko_zanimanje_za_noc_muzeja/226

<http://www.urbancult.hr/sedma-noc-muzeja-biljezi-rekordne-rezultate-5045.aspx>

<http://www.kigo.hr/tekst/2007.html>

<http://dalje.com/hr-hrvatska/vise-od-300-tisuca-ljudi-u-hrvatskoj-posjetilo-noc-muzeja/336166>

<http://www.tportal.hr/kultura/kulturmiks/108961/cak-314-659-posjetitelja-u-Noci-muzeja.html>

<http://www.facebook.com/media/set/?set=a.179653125458433.42046.179259008831178&type=3>

<http://www.javno.hr/news/Kultura/15758/U-Noci-muzeja-vise-od-60-gradova-i-150-muzeja.html>

<http://www.mint.hr/default.aspx?id=6634>

<http://www.mint.hr/default.aspx?id=6638>

<http://www.min-kulture.hr/default.aspx?id=6385>

<http://www.muih.hr/content/view/245/71/>

<http://www.predsjednik.hr/28012015>

<http://www.hkv.hr/kultura/vijesti-kultura/7628-u-noi-muzeja-vie-od-314-659-posjetitelja.html>

Gloria, br. 839, izd. 00511, 3.2.2011, str. 63.

Ostalo

Reportaža o Muzeju otoka Brača u članku naslovljenom „Bračani obnavljaju svoju bogatu baštinu“ objavljenom u „**Slobodnoj Dalmaciji**“ **4. siječnja 2011.**

<http://www.slobodnadalmacija.hr/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/125851/Default.aspx>

U članku o bračkom umjetniku Kristijanu Mutarellu naslovljenom "U stablu je duša, zato mu vraćam život" objavljenom u „**Slobodnoj Dalmaciji**“ **4. veljače 2011.** citirani su dijelovi recenzije koju je za potrebe postavljanja Mutarellove izložbe „Mjesečev rog“ u kolovozu 2009. napisala kustosica Muzeja otoka Brača Andrea Matoković.

<http://www.slobodnadalmacija.hr/O-ku%C4%87o-mala/tabid/93/articleType/ArticleView/articleId/128445/Default.aspx>

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Individualni posjetitelji

Individualni posjetitelji su osobe koji samostalno, bez posredovanja velikih turističkih agencija organiziraju posjet muzeju. Neki od ovih posjetitelja dolaze u skupinama na čelu s vodičem, ali kako ulaz plaćaju gotovinom, slobodni su prihvatiti ili odbiti ponuđeno razgledavanje muzeja. Ponekad se radi i o slučajnim posjetiteljima Škripa kod kojih je uvodna riječ o muzeju potaknula znatiželju i navela ih na odluku da saznaju nešto više o njegovom fundusu.

Voucheri

Skupinama stranih turista smještenima u bračkim hotelima posjet muzeju unaprijed organiziraju i naknadno plaćaju velike turističke agencije, kao što su Generalturist, Atlas i Elite. Ovakve skupine su češće i brojnije u turističkoj predsezoni i postsezoni.

UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej otoka Brača je posjetilo 10906 odraslih osoba i 1603 djece. U muzeju je do kraja 2011. godine bilo ukupno 12 509 posjetitelja.

15. FINANCIJE

15.2. Investicije

Početkom srpnja oličeni su zidovi ulazne prostorije Muzeja otoka Brača i prostorije u kojoj je smještena arheološka zbirka u prizemlju, kao i velika dvorana na katu s izlošcima s kraja 19. i početka 20. stoljeća, te je saniran dio zida obuhvaćen vlagom u manjoj prostoriji koja predstavlja tradicionalnu kuhinju. Potom je sklopljen ugovor s Komunalnim društvom „Grad“ iz Supetra o radovima na zamjeni dotrajale stolarije u muzejskoj zgradi (unutrašnja i vanjska stolarija – prozori i vrata). Dio ovih radova dovršen je u prosincu 2011., čime su donekle poboljšani mikroklimatski uvjeti u muzeju. Kupljene su galerijske šine i postavljene duž zidova prizemne dvorane Muzeja otoka Brača, koja služi i kao prostor za postavljanje privremenih izložbi. Sredstva za ove radove osigurali su Ministarstvo kulture, Grad Supetar, Turistička zajednica Grada Supetra, a za iste je, prema vrijednosti obavljenih radova i opreme u 2011. godini isplaćeno 44.757,36 kuna.

U planiranom nastavku investicijskog ciklusa pripremljeni su troškovnici za nove natječaje u 2012. godini, (sanacija krovišta, opremanje, restauracija muzejskih predmeta) imajući u vidu stvaranje adekvatnih uvjeta za bolje očuvanje, pohranu, smještaj i prezentaciju muzejske građe. I nadalje se, u suradnji s Gradom Supetrom, izražava namjera Centra da se ruševna župna kuća u Škripu, u vlasništvu Hvarsko bračko više biskupije, u budućnosti koristi za potrebe Muzeja u Škripu (stvaranje novih muzejskih prostora, rješavanje pitanja sanitarnog čvora i dr.). Obavljeni su i preliminarni razgovori sa škripskim župnikom da se crkvice sv. Ante koja se nalazi u blizini muzeja već sljedeće ljeto počne koristiti kao izložbeni prostor.

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.2. Ostalo

Na sjednici Upravnog vijeća održanoj 31. ožujka 2011. u Nerežišćima usvojeno je izvješće o radu Centra za 2010. godinu, u čijem sastavu je i Muzej otoka Brača. Predstavljen je plan rada za 2011. godinu i donesena je odluka o promijeni cijene ulaznica za odrasle individualne posjetitelje Muzeja otoka Brača, na način da ona više ne iznosi 10 kuna, nego 12 kuna po osobi, dok je za posjetitelje koji plaćaju ulaz voucherom cijena ostala neizmijenjena. Cijena ulaznica za djecu i dalje iznosi 5 kuna. Odluka je stupila na snagu u svibnju.

Tijekom 2011. godine redovito smo slali Državnom zavodu za statistiku kvartalna izvješća o posjećenosti Muzeja otoka Brača za vođenje evidencije o broju posjetitelja kulturnih i turističkih znamenitosti i atrakcija

U rujnu 2011. objavljen je prvi cjeloviti Vodič kroz hrvatske muzeje i zbirke : 2011 urednice Markite Franulić u izdanju Muzejskog dokumentacijskog centra. Tekst o Muzeju otoka Brača može se pročitati na 201. stranici.

Na sjednici upravnog vijeća Centra za kulturu Brač održanoj 3. studenog 2011. u Nerežišćima predstavljen je plan rada za 2012. godinu.

Kustosica Muzeja otoka Brača
Andrea Matoković